

MESTO TRENČÍN

Hlavný kontrolór

**Stanovisko hlavného kontrolóra mesta
k Závěrečnému účtu mesta Trenčín
za rok 2022**

Predkladá

Ing. Libuša Zigová
hlavný kontrolór

Apríl 2023

Obsah

1. Úvod.....	2
2. Rozpočtové hospodárenie Mesta Trenčín v roku 2022.....	2
2.1 Plnenie rozpočtu bežných príjmov	4
2.2 Čerpanie bežných výdavkov.....	6
2.3 Plnenie kapitálových príjmov	6
2.4 Kapitálové výdavky	7
2.5 Finančné operácie.....	8
3. Bilancia aktív a pasív	8
4. Stav a vývoj dlhu mesta	9
5. Rezervný fond.....	10
6. Údaje o hospodárení mestských rozpočtových organizácií	10
7. Prehľad o poskytnutých dotáciách	11
8. Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2022	12
9. Náklady a výnosy podnikateľskej činnosti	12
10. Hodnotenie plnenia programov rozpočtu	12
11. Celkové zhodnotenie a zhrnutie	12
11.1 Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi.....	12
11.2 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta.....	13
11.3 Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta	13
11.4 Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu	13
12. Záver.....	13

1. Úvod

Mesto Trenčín po ukončení kalendárneho roka súhrnne spracovalo údaje o rozpočtovom hospodárení do návrhu Záverečného účtu mesta Trenčín. Účelom Záverečného účtu je vyhodnotenie finančného stavu medzi rozpočtovanými a skutočne dosiahnutými príjmami a výdavkami mesta, vyhodnotenie majetku, stavu pohľadávok a záväzkov v danom rozpočtovom roku. Mesto postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do Záverečného účtu mesta.

V súlade s § 18f odst.1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o obecnom zriadení) predkladám odborné **stanovisko k Návrhu záverečného účtu mesta Trenčín za rok 2022**

2. Rozpočtové hospodárenie mesta Trenčín v roku 2022

Uznesením Mestského zastupiteľstva v Trenčíne č. 1068 zo dňa 1.12.2021 bol schválený rozpočet mesta Trenčín, podľa ktorého mesto hospodáril v roku 2022. Programový rozpočet na rok 2022 bol zostavený ako **vyrovnaný**.

- Bežný rozpočet bol schválený s prebytkom + 1 302 331 EUR,
- Kapitálový rozpočet bol zostavený so schodkom – 11 695 355 EUR,
- Saldo finančných operácií predstavovalo prebytok vo výške + 10 393 024 EUR.

V priebehu roka bolo schválených **30 zmien rozpočtu**. Z tohto počtu 23 zmien bolo vykonaných v kompetencii primátora mesta v súlade s článkom 6, ods. 7 VZN č. 1/2015 v znení neskorších predpisov. V časti bežných výdavkov aj v časti kapitálových výdavkov bol schválený limit kompetencií dodržaný. V časti bežných výdavkov bola kompetencia uplatnená vo výške 441.198 EUR, čo predstavuje 88% schválenej kompetencie (kompetencia 500.000 EUR). V časti kapitálových výdavkov bola vykonaná zmena vo výške 1.191.755 EUR, čo predstavuje 87 % schválenej kompetencie (kompetencia 1.365.471 EUR, 5% rozpočtu kapitálových výdavkov).

Tab. 1. Prehľad zmien rozpočtu

Zmena rozpočtu č.	Dátum schválenia zmeny	Schválené
1	3.1.2022	Primátorom mesta
2	5.1.2022	Primátorom mesta
3	20.1.2022	Primátorom mesta
4	4.2.2022	Primátorom mesta
5	10.2.2022	Mestským zastupiteľstvom
6	28.2.2022	Primátorom mesta
7	15.3.2022	Primátorom mesta
8	23.3.2022	Mestským zastupiteľstvom
9	7.4.2022	Primátorom mesta

Pokračovanie tabuľky na ďalšej strane

10	20.4.2022	Primátorom mesta
11	22.4.2022	Primátorom mesta
12	11.5.2022	Primátorom mesta
13	18.5.2022	Mestským zastupiteľstvom
14	30.5.2022	Primátorom mesta
15	13.6.2022	Primátorom mesta
16	22.6.2022	Mestským zastupiteľstvom
17	7.7.2022	Primátorom mesta
18	22.7.2022	Primátorom mesta
19	2.8.2022	Primátorom mesta
20	16.8.2022	Mestským zastupiteľstvom
21	19.8.2022	Primátorom mesta
22	12.9.2022	Primátorom mesta
23	28.9.2022	Mestským zastupiteľstvom
24	18.10.2022	Primátorom mesta
25	31.10.2022	Primátorom mesta
26	16.11.2022	Primátorom mesta
27	23.11.2022	Primátorom mesta
28	15.12.2022	Mestským zastupiteľstvom
29	16.12.2022	Primátorom mesta
30	30.12.2022	Primátorom mesta

Upravený Programový rozpočet mesta Trenčín na rok 2022 po zapracovaní zmien **bol schválený ako vyrovnaný rozpočet**, pričom:

- Bežný rozpočet bol upravený ako prebytkový vo výške + 121 749 EUR
- Kapitálový rozpočet bol upravený ako schodkový vo výške - 13 746 596 EUR
- Saldo finančných operácií bolo upravené s prebytkom vo výške 13 624 847 EUR.

Hospodárenie mesta v roku 2022 dokumentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 2. Plnenie rozpočtu mesta a výsledok hospodárenia v EUR

	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
Bežné príjmy	55 523 120	59 473 225	59 977 304	100,8
Bežné výdavky	54 220 789	59 351 476	54 794 473	92,3
BEŽNÝ ROZPOČET (prebytok)	1 302 331	121 749	5 182 831	4 257,0
Kapitálové príjmy	9 929 072	13 562 819	2 154 065	15,9
Kapitálové výdavky	21 624 427	27 309 415	12 057 561	44,2
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (schodok)	-11 695 355	-13 746 596	-9 903 496	72,0
Schodok rozpočtu spolu	-10 393 024	-13 624 847	-4 720 665	34,6
Príjmové finančné operácie	12 504 324	15 736 147	14 436 601	91,7
Výdavkové finančné operácie	2 111 300	2 111 300	2 105 443	99,7

Pokračovanie tabuľky na ďalšej strane

FINANČNÉ OPERÁCIE	10 393 024	13 624 847	12 331 158	90,5
PRÍJMY CELKOM	77 956 516	88 772 191	76 567 970	86,3
VÝDAVKY CELKOM	77 956 516	88 772 191	68 957 477	77,7
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA (prebytok)	0	0	7 610 493	

- Prebytok bežného rozpočtu bol vo výške 5,2 mil. EUR, čo je o + 5,1 mil. EUR viac oproti upravenému rozpočtu na rok 2022 (ďalej upravený rozpočet),
- Schodok kapitálového rozpočtu bol vo výške mínus – 9,9 mil. EUR. Upravený rozpočet počítal so schodkom mínus – 13,7 mil. EUR,
- Prebytok finančných operácií bol vo výške plus + 4,7 mil. EUR. Upravený rozpočet počítal s prebytkom + 13,6 mil. EUR.

Rozpočet mesta Trenčín bol v roku 2022 plnený v nasledujúcej štruktúre:

- Bežné príjmy vo výške 59 977 301 EUR, t.j. na 100,8% rozpočtu,
- Kapitálové príjmy vo výške 2 154 065 EUR, t.j. na 15,9% rozpočtu,
- Bežné výdavky vo výške 54 794 473 EUR, t.j. na 92,3% rozpočtu.
- Kapitálové výdavky vo výške 12 057 561 EUR, t.j. na 44,2% rozpočtu,
- Príjmové finančné operácie vo výške 14 436 601 EUR,
- Výdavkové finančné operácie vo výške 2 105 443

Hospodársky výsledok mesta Trenčín k 31.12.2022 dosiahol prebytok vo výške plus 7 610 493 EUR.

Na základe porovnania schváleného rozpočtu a plnenia rozpočtu mesta je preukázateľné, že rozdiely výsledku rozpočtového hospodárenia podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. sú zřejmé.

2.1 Plnenie rozpočtu bežných príjmov

Prehľad rozpočtu a plnenia bežných príjmov za rok 2022 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 3. Prehľad plnenia rozpočtu bežných príjmov

		Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet k 31.12.2022	Skutočnosť (plnenie) k 31.12.2022	% plnenia
100	daňové príjmy	35 460 500	36 755 730	37 489 105	102,0%
200	nedaňové príjmy	7 199 690	7 397 970	6 933 435	93,7%
300	granty a transfery	12 862 930	15 319 525	15 554 764	101,5%
	Bežné príjmy spolu	55 523 120	59 473 225	59 977 304	100,8%

Daňové príjmy boli k 31.12.2022 plnené na 102% upraveného rozpočtu v celkovej výške 37 489 105 EUR. Z toho:

- Dane z príjmov a kapitálového majetku:
 - o príjmy z výnosu z dane z príjmov poukázané územnej samospráve boli vo výške 26 189 794 EUR (plnenie 100,7%),
- Dane z majetku
 - o príjem dane z nehnuteľností vo výške 8 365 654 EUR (plnenie 104,6%),

- Dane za tovary a služby
 - o daň za užívanie verejného priestranstva vo výške 53 744 EUR (plnenie 67,2%),
 - o príjem z poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vo výške 2 744 712 EUR (plnenie 107,3%),
 - o daň za psa vo výške 57 868 EUR (plnenie 109,2%) a
 - o daň za ubytovanie 77 303 EUR (plnenie 110,4%).

Pri hlbšej analýze daňových príjmov možno konštatovať, že najvýznamnejším zdrojom vlastných príjmov je výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve (ďalej len podielová daň). Podielová daň predstavovala v roku 2022 43,7 % bežných príjmov a 42,15 % celkových príjmov mesta. Dane z majetku (z pozemkov, stavieb, bytov a nebytových priestorov v nebytovom dome) tvorili 13,9 % bežných príjmov. Dane za tovary a služby sa podieľali na bežných príjmoch 4,9 percentami. Z toho 4,6 percentuálneho bodu predstavoval poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Nedaňové príjmy boli k 31.12.2022 plnené na 93,7% upraveného rozpočtu v celkovej výške 6 993 435 EUR.

- Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku boli vo výške 663 306 EUR (plnenie 103,1%; 1,1 % bežných príjmov),
- príjmy z administratívnych a iných poplatkov a platieb 1 857 378 EUR (plnenie 111,3%; 3,1 % bežných príjmov),
- iné nedaňové príjmy 362 675 EUR (plnenie 60,4%; 0,6% bežných príjmov).
- Príjmy rozpočtových organizácií boli k 31.12.2022 plnené v nasledujúcej štruktúre:
 - o Centrum voľného času, m.r.o.: 17 416 EUR (plnenie 124,4%)
 - o Mestské hospodárstvo a správa lesov, m.r.o. : 842 149 EUR (plnenie 99,3%)
 - o MŠ Šafárikova: 34 212 EUR (plnenie 98,7%)
 - o Školské zariadenia mesta Trenčín, m.r.o.: 634 364 EUR (plnenie 76,3%)
 - o Sociálne služby mesta Trenčín, m.r.o.: 1 034 432 EUR (plnenie 86,1%)
 - o Základné školy, zariadenia pre záujmové vzdelávanie a školské jedálne s p.s.: 1 377 034 EUR (plnenie 95,5%)
 - o Základná umelecká škola, m.r.o.: 110 469 EUR (plnenie 96,2%)

Granty a transfery sú príjmami, ktoré sú tvorené v prevažnej miere transfermi zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy. K 31.12.2022 boli naplnené na 101,5% upraveného rozpočtu v celkovej výške 15 554 764. Takmer 77% z celkovej výšky grantov a transferov tvoria transfery na oblasť vzdelávania. Takmer 1,1 mil. EUR bolo poukázaných mestu v súvislosti s odídencami z Ukrajiny (príspevok na ubytovanie, podpora integrácie žiakov). Na oblasť sociálneho zabezpečenia, nízkoprahové centrum a opatrovatel'ky, bola mestu poukázaná dotácia vo výške 1,6 mil. EUR.

2.2 Čerpanie bežných výdavkov

Tab. 4. Prehľad čerpania bežných výdavkov

	Schválený rozpočet 2022 v EUR	Upravený rozpočet 2022 v EUR	Plnenie k 31.12.2022 v EUR	% plnenia	Podiel na bežných výdavkoch 2022
Bežné výdavky z toho:	54 220 789	59 351 476	54 794 473	92,3%	
Program 1: MANAŽMENT a PLÁNOVANIE	797 430	886 324	700 228	79,0%	1,3%
Program 2: PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	119 500	123 750	111 189	89,8%	0,2%
Program 3: INTERNÉ SLUŽBY MESTA	5 567 171	6 194 628	5 205 095	84,0%	9,5%
Program 4: SLUŽBY OBČANOM	780 125	941 361	830 906	88,3%	1,5%
Program 5: BEZPEČNOSŤ	2 263 555	2 308 855	2 111 887	91,5%	3,9%
Program 6: DOPRAVA	5 771 080	6 481 910	5 716 646	88,2%	10,4%
Program 7: VZDELÁVANIE	24 690 929	27 290 494	26 177 600	95,9%	47,8%
Program 8: ŠPORT A MLÁDEŽ	2 566 300	2 917 200	2 630 181	90,2%	4,8%
Program 9: KULTÚRA	2 038 650	1 696 625	1 504 469	88,7%	2,7%
Program 10: ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	4 831 321	4 739 121	4 440 738	93,7%	8,1%
Program 11: SOCIÁLNE SLUŽBY	4 443 428	5 288 808	4 951 953	93,6%	9,0%
Program 12: ROZVOJ MESTA	351 300	482 400	413 581	85,7%	0,8%

Bežné výdavky boli k 31.12.2022 čerpané na 92,3% upraveného rozpočtu na rok 2022 v celkovej výške 54.794.473 EUR. Najväčšia časť bežných výdavkov: 48% (26,2 mil. EUR) bola použitá na program Vzdelávanie, t.j. materské, základné školy, školské jedálne, voľno-časové aktivity: ZUŠ, CVČ, školské kluby detí, Školský úrad. Na sociálne služby bolo čerpaných 5 mil. EUR, na údržbu komunikácií a parkovísk 2 mil. EUR, na nakladanie s odpadmi 2,8 mil. EUR. Bežné výdavky na mestskú hromadnú dopravu boli vo výške 3,7 mil. EUR. Na zabezpečenie verejného poriadku bolo čerpaných 1,3 mil. EUR, na športoviská (športová hala, futbalový štadión, krytá plaváreň, zimný štadión) 2,2 mil. EUR, na verejnú zeleň 1,2 mil. EUR a na kultúru 1,5 mil. EUR.

Úpravy rozpočtu, ktoré mali za následok navýšenie bežných výdavkov, boli vykonané v desiatich z dvanástich programov rozpočtu.

2.3 Plnenie kapitálových príjmov

Plnenie kapitálového rozpočtu je podrobne spracované v tabuľkovej časti Návrhu záverečného účtu – konkrétne 3.1. Plnenie programového rozpočtu mesta Trenčín za rok 2022.

Plnenie kapitálových príjmov k 31.12.2022 bolo vo finančnom vyjadrení 2 154 065 EUR (15,9 %), z toho príjmy z predaja majetku 524 464 EUR a príjmy z grantov a transferov boli vo výške 1 628 524 EUR.

Príjmy z predaja majetku predstavujú príjmy z predaja budovy MŠ Orechovská a z predaja pozemkov na základe žiadostí schválených v Mestskom zastupiteľstve v Trenčíne, predaj pozemkov v priemyselnom parku, predaj pozemkov v súvislosti s realizáciou stavieb, predaj spoluvlastníckych podielov na pozemkoch. Kapitálové príjmy MHSL, m.r.o. predstavovali príjem za predaj vyradenej rolby na úpravu ľadu a vyradeneho vozidla AVIA.

Príjmy z grantov a transferov k 31.12.2022 boli nasledujúce:

- Grant z Nadačného fondu Slovenských elektrární – Nadácia Pontis na projekt Cyklistom prístupné centrum mesta vo výške 5 000 EUR,
- Nadácia EPH – finančný príspevok na Revitalizáciu verejných priestranstiev vo výške 15 000 EUR,
- Fond na podporu športu – Modernizácia Zimného štadióna P. Demitru v Trenčíne vo výške 911 029 EUR,
- nenávratný finančný príspevok na Zlepšenie environmentálnych aspektov v meste Trenčín – vybudovanie prvkov zelenej infraštruktúry pri regenerácii vnútrobloku Sihot', Turkovej vo výške 115 482 EUR,
- nenávratný finančný príspevok na Zlepšenie environmentálnych aspektov v meste Trenčín – vybudovanie prvkov zelenej infraštruktúry pri regenerácii vnútrobloku Východná (dofinancovanie) vo výške 2 090 EUR,
- nenávratný finančný príspevok na Centrum kultúrno – kreatívneho potenciálu rekonštrukcia Hviezdy vo výške 333 894 EUR,
- nenávratný finančný príspevok na Podporu sociálnych služieb poskytovaných v zariadení na komunitnej báze v meste Trenčín (nocľaháreň) vo výške 13 680 EUR,
- nenávratný finančný príspevok na Zelené pľúca mesta – vysoko vzrastlé a alejové stromy a kry vo VZ v TN vo výške 79 610 EUR,
- nenávratný finančný príspevok na Zvýšenie mestskej mobility budovaním siete cyklistickej infraštruktúry v TN: Riešenie cyklo dopravy, ul. Na Kamenci, od Ul. na Vinohrady po Kasárenskú vo výške 76 194 EUR,
- nenávratný finančný príspevok na Zvýšenie mestskej mobility budovaním siete cyklistickej infraštruktúry v TN: Vetva D – SO Piešťanská vo výške 31 322 EUR,
- nenávratný finančný príspevok na Zvýšenie mestskej mobility budovaním siete cyklistickej infraštruktúry v TN: Vetva E – SO Záblatská vo výške 45 223 EUR.

2.4 Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky boli čerpané na 44,2 % rozpočtovaných kapitálových výdavkov upraveného rozpočtu, vo finančnom vyjadrení 12 057 561 EUR. Neukončené, nerealizované, príp. nedofinancované kapitálové výdavky boli presunuté do rozpočtu na rok 2023.

Štruktúru kapitálových výdavkov v EUR podľa programov uvádza nasledujúca tabuľka:

Tab. 5. Prehľad čerpania kapitálových výdavkov

	Schválený rozpočet 2022 v EUR	Upravený rozpočet 2022 v EUR	Plnenie k 31.12.2022 v EUR	% plnenia	Podiel na kapitálových výdavkoch 2022
Kapitálové výdavky	21 624 427	27 309 415	12 057 561	44,2%	
z toho:					
Program 1: MANAŽMENT a PLÁNOVANIE	1 729 223	1 183 737	144 638	12,2%	1,2%
Program 2: PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	-	-	-	-	0,0%
Program 3: INTERNÉ SLUŽBY MESTA	900 489	1 343 498	497 542	37,0%	4,1%

Pokračovanie tabuľky na ďalšej strane

Program 4: SLUŽBY OBČANOM	168 800	308 000	87 432	28,4%	0,7%
Program 5: BEZPEČNOSŤ	343 900	355 700	337 974	95,0%	2,8%
Program 6: DOPRAVA	5 806 579	7 161 865	3 769 857	52,6%	31,3%
Program 7: VZDELÁVANIE	1 591 857	2 443 531	829 940	34,0%	6,9%
Program 8: ŠPORT A MLÁDEŽ	5 107 883	6 965 877	3 848 048	55,2%	31,9%
Program 9: KULTÚRA	4 286 767	6 327 158	2 302 377	36,4%	19,1%
Program 10: ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	818 929	528 729	221 601	41,9%	1,8%
Program 11: SOCIÁLNE SLUŽBY	870 000	691 320	18 152	2,6%	0,2%
Program 12: ROZVOJ MESTA	-	-	-	-	0,0%

2.5 Finančné operácie

Finančné operácie boli realizované v súlade so schváleným rozpočtom mesta:

- **príjmové finančné operácie** boli k 31.12.2022 vo výške **14 436 601 EUR** (91,7 % rozpočtu), z toho:
 - prevod nevyčerpaných dotácií zo štátneho rozpočtu z roku 2021 vo výške 785 268 EUR,
 - prevod hospodárskeho výsledku mesta z roku 2021 vo výške 10 471 083 EUR,
 - prevod hospodárskeho výsledku mesta z roku 2021 z podnikateľskej činnosti vo výške 20 376 EUR,
 - prevod hospodárskeho výsledku mesta z roku 2021 – na okná v Centre voľného času vo výške 31 000 EUR,
 - SSMT, m.r.o. – finančné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 1 019 EUR,
 - prevod z rezervného fondu vo výške 427 855 EUR,
 - prijatie dlhodobého úveru zo SLSP a.s. vo výške 2 700 000 EUR,
- **výdavkové finančné operácie** boli k 31.12.2022 vo výške **2 105 443 EUR** (99,7 %), boli čerpané na splátky bankových úverov a investičných dodávateľských úverov v zmysle zmluvných podmienok, z toho:
 - splácanie istín z dlhodobých bankových úverov vo výške 2 006 263 EUR,
 - splácanie istiny a úverov ŠFRB 61 BJ, 48 BJ, 26 BJ celkom vo výške 99 180 EUR.

Kontrolou zostavenia, rozpisu, úprav rozpočtu a schvaľovacieho procesu bolo zistené **dodržiavanie platných rozpočtových zákonov a opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42** k rozpočtovej klasifikácii. Rozpočet bol zostavený v zmysle § 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a jeho vnútorné členenie je v súlade s týmto zákonom. Obsahuje bežný a kapitálový rozpočet v členení na príjmy, výdavky a finančné operácie. Vykázaný výsledok hospodárenia bol zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

3. Bilancia aktív a pasív

Hodnota majetku mesta k 31.12.2021 v obstarávacích cenách dosiahla výšku 314 124 325,69 EUR, po korekcii dosiahla netto výšku 266 631 274,18 EUR, čo predstavuje nárast o takmer 3,6 mil. EUR v porovnaní s netto hodnotou v roku 2021.

Hodnota dlhodobého nehmotného majetku v obstarávacích cenách bola 1 742 145,72 EUR, čo predstavuje v porovnaní s hodnotou k 31.12.2021 nárast o 99 083,41 EUR. **Dlhodobý hmotný majetok** v obstarávacích cenách mal k 31.12.2022 hodnotu 201 456 752,86 EUR. Jeho hodnota sa teda v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšila o 9 971 295,16 EUR

Dlhodobý finančný majetok mal k 31.12.2022 hodnotu 16 091 773,39 EUR, čo je zhodná výška s hodnotou vykázanou v závierke za predchádzajúce obdobie.

Hodnota obežného majetku ku koncu roka 2022 bola 94 779 617,03 EUR, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje pokles o 3 660 344,64 EUR. Na uvedenom poklese sa v najvyššej miere podieľal pokles zostatku na finančných účtoch o 4 541 604,75 EUR v porovnaní so zostatkom k 31.12.2021.

Dlhodobé pohľadávky dosiahli ku koncu roka 2022 výšku 432 431,89 EUR, **krátkodobé pohľadávky** dosiahli ku koncu roka 2022 brutto výšku 3 739 880,96 EUR. Celková výška pohľadávok bola 4 172 312,85 EUR. Na základe zásady opatrnosti a opodstatnenosti predpokladu, že niektoré pohľadávky nebudú uhradené alebo sú sporné, k termínu 31.12.2022, boli ku krátkodobým pohľadávkam vytvorené opravné položky v celkovej výške 2 871 370,04 EUR. Nutnosť vytvárania opravných položiek ku krátkodobým pohľadávkam a potrebu zintenzívniť činnosť vo vymáhaní a zrealňovaní pohľadávok potvrdzuje aj skutočnosť, že **pohľadávky po lehote splatnosti** (3 721 026,54 EUR) tvoria 89 % všetkých pohľadávok. (4 172 312,85 EUR). Výška pohľadávok po lehote splatnosti v porovnaní s rokom 2021 vzrástla o 303 886,54 EUR. V roku 2021 sa pohľadávky po lehote splatnosti podieľali na celkovej výške pohľadávok 85,36 percentami.

Hodnota **vlastného imania** bola k 31.12.2022 188 100 303,53 EUR, čo predstavuje v porovnaní s hodnotou uvedenou v účtovnej závierke za rok 2021 nárast o 4 399 263,29 EUR. Súčet **dlhodobých a krátkodobých záväzkov** k 31.12.2022 bol 4 598 657,66 EUR. Medziročne dlhodobé záväzky poklesli o 3,42 % a krátkodobé záväzky poklesli o 25,41 %. Záväzky splatné do jedného roka majú celkovú výšku 1 749 371,54 EUR. Zostatková doba splatnosti od 1 do 5 rokov sa týka záväzkov vo výške 636 472,50 EUR. Dlhodobé záväzky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov majú celkovú výšku 2 212 813,62 EUR.

4. Stav a vývoj dlhu mesta

Celkovou sumou dlhu mesta v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení pre rok 2022 bol súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov. Do celkovej sumy dlhu sa nezapočítavajú v zmysle zákona záväzky z úverov ŠFRB na obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty.

Prijat' a použiť návratné zdroje financovania – úvery - môže v zmysle zákona obec len na úhradu kapitálových výdavkov, okrem prijatia a použitia návratných zdrojov financovania na preklenutie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v priebehu bežného roka, za podmienok, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného roka a, že úhrada týchto záväzkov dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch, a ak celková suma dlhu obce **neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, a zároveň suma ročných splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a splátok záväzkov z**

investičných dodávateľských úverov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Celková suma dlhu mesta v zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení pre rok 2022 k 31.12.2022 dosiahla výšku 12 373 892 EUR, čo predstavuje 22,76 % bežných príjmov mesta za rok 2021. Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania a úhrady výnosov k upraveným bežným príjmom za rok 2021 predstavuje pri plnení zákonného opatrenia percentuálny podiel 5,42%, teda podiel splátok úverov a úrokov na bežných príjmoch predchádzajúceho roka. V porovnaní s predchádzajúcim rokom tento podiel vzrástol o 0,19 percentuálneho bodu.

Mesto Trenčín malo k 31.12.2022 celkom **12 bankových úverov**, ktoré boli prijaté v časovom rozmedzí rokov 2013 až 2020, v celkovej finančnej čiastke 22,55 mil. EUR s **nesplatenou istinou 11,09 mil. EUR**. **Tri úvery** boli mestom prijaté zo **ŠFRB** v roku 2002 a 2018 v celkovej výške 3,1 mil. EUR s **nesplatenou istinou 2,4 mil. EUR**. V roku 2020 prijalo mesto **návratnú, bezúročnú finančnú pomoc MF SR** v celkovej finančnej čiastke **1,28 mil. EUR**. Táto bola určená na vykrytie samosprávnych funkcií mesta z dôvodu nepriaznivých vplyvov pandémie, najmä na podporu ekonomiky. Finančná pomoc MF SR sa začne splácať v roku 2024. Znižovanie dlhu mesta je jednou z najvýznamnejších priorít hospodárenia mesta. Dlh mesta je pravidelne monitorovaný.

5. Rezervný fond

Stav rezervného fondu bol k 1.1.2022 1 135 874,21 EUR. V zmysle § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov mesto Trenčín hospodáril s prebytkom bežného a kapitálového rozpočtu vo výške +13,4 mil. EUR. Z tejto čiastky sa v roku 2022 do rezervného fondu previedlo 2 037 748 EUR. V rezervnom fonde tak bolo spolu 3 173 658 EUR, z ktorých sa v roku 2022 použilo 427 854,71 EUR. Stav rezervného fondu k 31.12.2022 bol 2 745 803,50 EUR.

Z návrhu Záverečného účtu mesta Trenčín za rok 2022 vyplýva, že mesto hospodáril s prebytkom 7 610 493 EUR. Do rezervného fondu je navrhnuté previesť z tejto čiastky 6 943 278 EUR, teda zostatok po odpočítaní nevyčerpaných dotácií poskytnutých mestu v roku 2022 a rozdielu medzi príjmami a výdavkami z podnikateľskej činnosti v roku 2022. V rezervnom fonde bude 9 689 081 EUR, z ktorých je už schválené použitie 2 248 000 EUR a navrhnuté použitie na kapitálové výdavky vo výške 4 541 690 EUR. Návrh záverečného účtu za rok 2022 počíta s predpokladom, že stav rezervného fondu k 31.12.2023 bude 2 899 391 EUR.

6. Údaje o hospodárení mestských rozpočtových organizácií

Mesto Trenčín má zariadených 14 rozpočtových organizácií

1. Mestské hospodárstvo a správa lesov
2. Sociálne služby mesta Trenčín
3. Školské zariadenia mesta Trenčín
4. Základná umelecká škola Karola Pádivého
5. Centrum voľného času
6. ZŠ Veľkomoravská

7. ZŠ Dlhé Hony
8. ZŠ Bezručova
9. ZŠ Hodžova
10. ZŠ Novomeského
11. ZŠ Východná
12. ZŠ Na Dolinách
13. ZŠ Kubranská
14. MŠ Šafárikova

Údaje o hospodárení týchto organizácií sú podrobne spracované v prílohách 1 – 5 návrhu záverečného účtu.

Mestské hospodárstvo a správa lesov, m.r.o. - Celkové príjmy MHSL m.r.o. boli k 31.12.2022 vo výške 843 991 EUR. Najvýznamnejšími položkami boli príjmy za predaj výrobkov, tovarov a služieb vo výške 781 tis. EUR a príjmy z podnikania a vlastníctva majetku vo výške 38 tis. EUR. Bežné výdavky boli čerpané vo výške 4 938 996 EUR a kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 61 758 EUR.

Sociálne služby mesta Trenčín, m.r.o. - Celkové bežné príjmy SSMT m.r.o. boli k 31.12.2022 vo výške 1 365 985 EUR, z ktorých najvýznamnejšími položkami boli príjmy detských jasí 89 tis. EUR, príjmy za opatrovateľskú službu a zo zariadenia opatrovateľskej služby 471 tis. EUR a príjmy zo zariadenia pre seniorov 280 tis. EUR. Bežné výdavky boli čerpané vo výške 4 033 945 EUR a kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 15 662 EUR.

Školské zariadenia mesta Trenčín, m.r.o. - Celkové bežné príjmy Školských zariadení m.r.o. boli k 31.12.2022 vo výške 634 364 EUR, pričom najvýznamnejším príjmom bol príjem z poplatkov za jasle, materské školy a školské kluby detí vo výške 231 tis. EUR a za stravné vo výške 315 tis. EUR. Bežné výdavky boli čerpané vo výške 5 459 944 EUR a kapitálové výdavky vo výške 100 045 EUR.

Základné školy (Novomeského, Kubranská, Na dolinách, Bezručova, Hodžova, Východná, Dlhé Hony, Veľkomoravská) - Celkové bežné príjmy základných škôl vrátane zariadení pre záujmové vzdelávanie a školských jedální s právnou subjektivitou boli k 31.12.2022 vo výške 1 431 858 EUR. Celkové bežné výdavky základných škôl boli čerpané vo výške 16 196 681 EUR.

Bežné príjmy Základnej umeleckej školy K. Pádivého boli k 31.12.2022 vo výške 123 776 EUR a bežné výdavky boli vo výške 1 388 285 EUR. Príjmy Centra voľného času boli k 31.12.2022 vo výške 24 966 EUR a bežné výdavky boli čerpané k 31.12.2022 vo výške 246 763 EUR.

7. Prehľad o poskytnutých dotáciách

Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy môže obec poskytovať dotácie za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením obce len na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamestnanosti.

V rozpočtovom roku 2022 bolo z rozpočtu výdavkov mesta poskytnutých celkom 186 502 EUR (o 6 242 EUR viac ako v roku 2021) na základe 176 zmlúv o poskytnutí dotácie (o 13 zmlúv viac ako v roku 2021).

Dotácie boli použité na projekty a činnosť v oblastiach:

- v oblasti športu na činnosť 27 009 EUR (14 zmlúv)
- pre mládež 13 577 EUR (10 zmlúv)
- výnimočné akcie 36 975 EUR (41 zmlúv)

- kultúra 53 100 EUR (61 zmlúv)
- sociálna oblasť 34 052 EUR (30 zmlúv)
- školstvo (vzdelávanie) 14 516 EUR (14 zmlúv)
- životné prostredie 7 273 EUR (6 zmlúv)

8. Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2022

Na základe Rozhodnutia primátora mesta Trenčín č. 12/2022 bolo nariadené vykonanie riadnej inventarizácie majetku a záväzkov mesta Trenčín k 31.12.2022. Termíny na odstránenie chýb a nedostatkov zistených v priebehu inventarizácie majetku a záväzkov boli ústrednou inventarizačnou komisiou stanovené na 27.4.2023 a 30.6.2023. Výsledky teda neboli k dispozícii v čase uzávierkových prác.

9. Náklady a výnosy podnikateľskej činnosti

Mesto Trenčín v roku 2022 podľa výkazu ziskov a strát dosiahlo výnosy z podnikateľskej činnosti vo výške 31 815,14 a náklady na podnikateľskú činnosť boli vo výške 28 150,53 EUR. Výsledok hospodárenia pred zdanením bol 3 962,14 EUR, čo je o 1 800,85 EUR viac ako v roku 2021. Čistý výsledok hospodárenia po odpočítaní splatnej dane z príjmov vo výške 594,32 EUR bol 3 367,82 EUR. Výnosy a náklady podnikateľskej činnosti mesta sú sledované na samostatnom mimorozpočtovom účte a náklady na podnikateľskú činnosť sú kryté výnosmi z podnikateľskej činnosti.

10. Hodnotenie plnenia programov rozpočtu

V súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. bol rozpočet na rok 2022 zostavený v programovej štruktúre a výdavky rozpočtu boli alokované do 12 programov, ktoré sa ďalej členia na podprogramy a prvky. Každý program, ktorý predstavuje určitú ucelenú časť samosprávnych kompetencií, aktivít a činností, má definovaný svoj zámer. Jednotlivé podprogramy majú stanovené ciele a merateľné ukazovatele, ktoré majú preukazovať naplnenie cieľov. Merateľné ukazovatele v niektorých prípadoch neboli dosiahnuté, takisto v niektorých prípadoch boli prekročené.

11. Celkové zhodnotenie a zhrnutie

11.1 Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu mesta Trenčín za rok 2022 je spracovaný v súlade so zákonom č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Podľa § 16 odst.12 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy „Návrh záverečného účtu je obec povinná prerokovať najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka“. Návrh záverečného účtu mesta je predložený na prerokovanie do mestského zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote – 26.4.2023.

11.2 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh záverečného účtu bol verejne sprístupnený na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta 5.4.2023, teda v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods.2 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. a v súlade s § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

11.3 Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta

Mesto Trenčín v zmysle § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy si splnilo povinnosť dať si overiť účtovnú závierku audítorom podľa zákona o obecnom zriadení (§ 9 ods. 4). Správa audítora je súčasťou návrhu záverečného účtu.

11.4 Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený Návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods.5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 vrátane dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

12. Záver

V zmysle § 16 ods. 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov odporúčam mestskému zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie návrhu Záverečného účtu mesta Trenčín za rok 2022 s výrokom:

celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad.

V Trenčíne, dňa 14.04.2023

Ing. Libuša Zigová
hlavný kontrolór mesta Trenčín